

SLS ARKIVPOLICY

Arkivsektorns verksamhet innefattar arkiv-, biblioteks- och folkmusikinstitutverksamhet. Arkivet betjänar forskare och andra kunder och har ett serviceperspektiv i all verksamhet. SLS arkivsektor följer aktivt utvecklingen inom arkiv- och biblioteksområdet, inom digital arkivering och digitalt tillgängliggörande samt ökar sin kompetens inom området. Sektorn utnyttjar teknologiskt ändamålsenliga och kostnadseffektiva lösningar i sin verksamhet.

Syftet med arkivverksamheten är att:

- insamla, arkivera och tillgängliggöra material om den svenska kulturens uppkomst och utveckling i Finland
- genom samlingarna spegla mångfalden i den svenska kulturen i Finland och belysa kulturell och samhällelig föränderlighet över tid
- kontinuerligt utöka samlingarna genom mottagande av donationer, dokumentation och aktiv insamling utgående från ett socialt, kulturellt och språkligt inkluderande perspektiv. Material som belyser minoriteter och mångkultur inom den svenska kulturen inbegrips

Målet med arkivverksamheten är att:

- erbjuda källmaterial för humanistisk-samhällsvetenskapliga forskare och för andra användare intresserade av det svenska kulturarvet i Finland
- främja öppen tillgång till kulturarv i enlighet med SLS policy för öppen vetenskap
- öka medvetenheten om samlingarna samt främja användningen av samlingarna i forskning och undervisning
- göra arkivmaterial digitalt sökbar och öka tillgängligheten successivt i digital form på nätet
- erbjuda digitala nättjänster som är oberoende av plats och tid
- erbjuda samma kundtjänster både i Helsingfors och i Vasa

Arkivsamlingarnas profiler:

Traditions- och språksamlingen innehåller arkivmaterial som belyser det materiella och immateriella kultur- och språkarvet i olika miljöer, socialt och regionalt samt även samtiden inom olika samhällsområden. Samlingen bygger på dokumentation av minneskunskap, samtidsfenomen och språkbruk.

Historiska och litteraturhistoriska samlingen innehåller arkivmaterial som hänför sig främst till person- och släkthistoria, kultur- och litteraturhistoria, idé- och lärdoms historia samt organisationer på riksnivå.

Traditions- och lokalhistoriska samlingen i Österbotten innehåller dels arkivmaterial som berör person- och släkthistoria, lokala och regionala föreningar och sammanslutningar inom kultur och samhälle i svenska Österbotten, dels insamlad minneskunskap och samtidsdokumentation som belyser materiellt och immateriellt kulturarv och dagens samhälle i svenska Österbotten.

Samlingen för folklig musik- och dansutövning innehåller arkivmaterial som belyser musik- och danstraditioner från äldre tiders allmogekultur till dagens folkliga musik- och dansutövning.

Materialbeståndet

Samlingarna utökas genom mottagande av donationer och genom materialupprop och aktiv insamling med vetenskapliga metoder så som frågelistor och fältinsamling. Betoningen i utökandet av materialet ligger på aktiv insamling genom samarbete och mottagande av donationer.

Arkivet tar emot forskningsmaterial inom ramen för samlingsprofilerna, insamlat med kvalitativa, kvantitativa eller digitala metoder.

Arkivet respekterar donatorns vilja när en donation emottagits.

Depositioner tas emot endast i undantagsfall.

Informationshantering

Digitala metoder tillämpas vid insamling, arkivering och tillgängliggörande av materialet.

Nationella och internationella lösningar kring informationshanteringen i samarbete med andra minnesorganisationer prioriteras.

Uppgifter om nytt material registreras och blir tillgängliga för kunden när materialet överläts till arkivet eller insamlingen avslutats. Digitalt eller digitaliserat material blir tillgängligt i arkivets kundutrymmen enligt arkivets digitaliseringsplan.

Vid digitalisering av analogt material prioriteras material som

- riskerar att förstöras
- bedöms vara kulturhistoriskt värdefullt och nationellt centralt
- intresserar SLS prioriterade målgrupper
- kan göras fritt tillgängligt på nätet

Omfattningen av beskrivande metadata bestäms av behovet av sökbarhet på basis av:

- efterfrågan på innehållet
- mängden känd information om materialet och innehållet
- det vetenskapliga intresset
- innehållets kulturhistoriska och nationella värde

Tillgänglighet och användning av arkivmaterial

Arkivet arbetar för att främja medvetenheten om samlingarna och verksamhet så dess målgrupper känner till de tjänster som arkivet erbjuder.

Materialiet förses inte med oskäligt långa förbehåll.

I enlighet med principerna för öppen vetenskap blir forskningsmaterial som donerats till arkivet tillgängligt senast efter att forskningsprojektet avslutats.

Materialiets tillgänglighet kan begränsas av förbehåll i donationsavtal, samarbetsavtal eller efter etiska överväganden.

Forskningsmaterialens tillgänglighet bestäms utgående från etiska och juridiska aspekter, på motsvarande sätt som för SLS arkivs övriga material.

Samarbeten

Insamling görs i samarbete med universitet, institutioner och enskilda forskare för att främja samlingarnas samhällsrelevans och bredda materialbeståndet.

I donationsfrågor samarbetar arkivet med andra minnesorganisationer som bevarar privat arkivmaterial enligt överenskommen arbetsfördelning mellan organisationerna.

Syftet med biblioteksverksamheten är att:

- erbjuda vetenskaplig litteratur för forskare inom humaniora och samhällsvetenskaperna samt för SLS egen personal och forskare
- tillhandahålla tryckt eller elektroniskt material, tidningar, inhemska och nordiska tidskrifter samt informationssökningsresurser (databaser) inom bibliotekets tyngdpunktsområden som är:
  - Särskilda samlingar: Johan Ludvig Runeberg, Zacharias Topelius
  - Litteraturvetenskap
  - Finlandssvensk skönlitteratur
  - Svenska språket
  - Historia och kulturhistoria, främst personhistoria och lokalhistoria i svenskspråkiga områden
  - Etnologi och folkloristik
  - Folkmusik
  - Bokhistoria
  - Utgåvor som ges ut av SLS eller finansieras av SLS

Förvärv

SLS bibliotek anskaffar aktivt böcker som köp och i den vetenskapliga bytesverksamheten. Biblioteket tar också emot donationer. Depositioner av material tas i regel inte emot.

Biblioteket kan dokumentera kultur- eller personhistoriskt betydelsefulla boksamlingar utan att ta emot dem som donation.

Biblioteket utnyttjar relevanta fritt tillgängliga elektroniska resurser på nätet.

Finlands svenska folkmusikinstitut

Syftet med Finlands svenska folkmusikinstituts (FMI) verksamhet är att främja folkligt musik- och dansutövande som en del av det svenska kulturarvet i Finland. Målet är att tillvarata och stimulera intresset för samt bistå forskning om folkligt musik- och dansutövande.

FMI är det enda musikinstitut i Finland som på bred basis dokumenterar och arkiverar det finlandssvenska folkliga musik- och dansutövandet förr och nu. FMI är en del av arkivsektorn vid SLS och får statsunderstöd för sin verksamhet.

Folkmusikinstitutet har som uppgift:

- att dokumentera folkligt musik- och dansutövande i det svenska Finland och
- att arkivera material som belyser detta (se ovan)
- att betjäna enskilda musikutövare, samfund, forskare och en intresserad allmänhet genom att
  - tillgängliggöra arkivmaterial i digital form
  - ge information och rådgivning i frågor relaterade till folkligt musik- och dansutövande
- att sprida kunskap om folklig musik i form av evenemang, publicering av fonogram och musikalier, huvudsakligen digitalt, samt utgivning av e-tidskrift
- att samarbeta kring folkmusikprojekt riktade till barn och unga
- att kommunicera om FMI:s verksamhet på det svenskspråkiga och finskspråkiga folkliga musik- och dansfältet i Finland och på det folkliga musik- och dansfältet i Norden samt öka synligheten i media
- att samarbeta med forskare och högskolor kring insamling av forskningsmaterial samt kunskapsspridning om folkliga musik- och danstraditioner